

EXCURSIONISME

La vegetació del Montseny

La flora del Montseny conserva el caràcter pirinenc, numèricament empobrit per l'isolament i situació del massís. Hem de considerar-la, també, com una relíquia de la que abans s'estenia per les nostres planes, quan el clima permetia de viure entre nosaltres espècies que avui habiten els països del Nord.

Són els elements essencials, sota aquest aspecte, l'avellosa i la fageda. Com relíquia que perilla, pensem que l'avellosa tarda al Montseny quaranta anys per a arribar als deu centímetres de diàmetre. L'avel té, al Montseny, l'extrem sud de la seva àrea en tota la península. Els grans faigs, que s'han defensat a redós dels cims, podríem comptar-los amb els dits de la mà. Les fagedes joves ocupen més de la quarta part de tota la regió; formen boscos densíssims en les parts altes i en el pendís del nord; reculen fins al Coll dels Palestrins, sobre Vilamajor, on les hem vist barrejades amb trèmols en una obaga de cara al Nord. En aquelles carenes, l'home les ha destruït, deixant la muntanya nua i estavellada de sol.

Cal remarcar, també, tota una munió d'arbres i plantes llenyoses que vesteixen la muntanya, i d'altres que formen boscos, com la roureda, molt típica,

La madre y el hijo

—¿De dónde venía yo cuando me encontraste? — preguntó el niño a la madre.

Ella, llorando y riendo, le respondió, estrechándole contra su pecho:

—Estabas escondido en mi corazón, cuyo anhelo eres, amor mío. Estabas en las muñecas de mis juegos infantiles; y cuando, cada mañana, formaba la imagen de mi Dios con barro, a tí te hacía y t'e deshacía. Estabas en el altar, con el Dios de nuestro hogar, y al adorarlo, te adoraba a tí. Estabas en todas mis esperanzas y en todos mis cariños. Has vivido en mi vida y en la vida de mi madre. Fuiste creado, siglo tras siglo, en el seno del espíritu inmortal que rige nuestra casa. Cuando mi corazón adolescente abría sus hojas, flotabas tu, igual que una fragancia, a su alrededor. Tu tierna suavidad florecía luego en mi juvenil cuerpo, como antes de salir el sol, la luz en el Oriente. Primer amor del cielo, hermano de la luz del alma, bajaste al mundo en el río de la vida y al fin te posaste en mi corazón. ¡Qué misterioso temor me sobrecoje al mirarte a tí, hijo, que siendo de todo te has hecho mío, y qué miedo de perderte! ¡Así, bien estrechado contra mi pecho! ¡Ay! ¿Qué poder mágico ha enredado el tesoro del mundo en estos mis débiles brazos?

RABRIDRANATH TAGORE

abans d'entrar a la vall de Santa Fè o prop de Sant Andreu; la castanyeda, que esdevé famosa cap al rieral d'Arbúcies i vall de Viladrau; els trèmols de la Calma; el bedoll, el boix grèvol, el tell, la muixera, l'avellaner i la muixerola, que són de llinatge muntanyenc i selvàtic. El pi rojal marca una fesomia particular al paisatge on forma bosc, cap a la conca del riu Gurri i de Viladrau, a les Guilleries. Tota la Calma canvia de color quan floreix la brugarola, vestint-se d'un morat intens.

Els boscos i prades del Montseny són enriquits amb una pila de plantes herbàcies, en nombre que no baixarà de mil cinc centes. Algunes d'elles tenen allí, com l'avel, llur límit; ja no avancen més cap a migjorn. El pensament del Montseny, la flor de neu i prop d'una dotzena d'altres, o són plantes que en són filles, per haver-hi estat descobertes i és el Montseny llur localitat clàssica, com l'herba de sant Segimón, que viu en la part alta, i algunes més.

Prova de l'ambient humit d'aquelles fondalades, són les falgueres, que podem trobar en nombre d'una vintena, i entre elles, cal fixar-nos en la falguera reial, que ja escasseja al Montseny i és única per la magnificència de les seves frondes.

A part de l'interès botànic, serà bo de fer remarcar les plantes que atrauen el vianant per la bellesa de llurs flors i per llur valor decorativa: els clavells de pastor, flor de neu, herba de sant Segimón, pensament del Montseny, carlines, i moltes més que caldria protegir per a evitar llur extermini.

Cal tenir present, en practicar la tasca lloable de restitució de tot allò que ha estat malmès en el nostre paisatge, ja sigui en la flora silvestre, ja en la fauna indígena, d'apartar les possibles desviacions, que esdevindrien estèrils o bé perilloses. Hem de centrar les idees en el sentit que una flora o una fauna determinades són el resultat de l'actuació equilibrada de diversos factors, i en aquest equilibri resideix la bellesa i la fesomia de cada ambient. Amb el foment de les nostres espècies més belles, obtindrem, l'embelliment del paisatge; però si ens proposem d'assolir-lo amb elements importats o estrangers a aquell equilibri, el nostre esforç resultarà estèril, per tal com falliran i s'extingiran si no podem oferir-los totes aquelles condicions necessàries a llur difusió. Vegem, sinó, que poques són les plantes que s'han escapat dels jardins per a incorporar-se al nostre paisatge habitual. Pot esdevenir també, un altre cas, aquest més temut, de la invasió d'espècies pervingudes que foragitin i anorreïn formes indígenes de molta significació. Heus ací com un peixetó americà, introduït fa poc a la regió del baix Llobregat, ha exterminat una altra espècie molt cone-

guda i genuïna de la nostra península, el peixetó ratllat del Prat. Heus ací també com una planta aquàtica, provinent del Canadà, és mestressa en molts canals i cèquies, dels que ha eliminat espècies indígenes.

El Montseny ofereix els vegetals disposats ordenadament perquè ens sigui fàcil de contemplar el trànsit des de l'opulenta flora mediterrània fins l'austeritat dels cims coberts de festuques i plantes migrades. Si voleu veure un dels exemplars més bells de distribució en altitud de les plantes, cal que feu l'ascensió per la vall de Gualba i no us detureu fins arribar a Les Agudes Homtroba, succeïnt-se sense interrupció, l'alzina surera, pins i alzines, castanyers, roures, faigs, avets, i zona de les festuques.

L'orientació o exposició dels vessants determinen un canvi radical en el vestit vegetal d'aquesta contrada. Per la banda de migjorn o solei, el món mediterrani s'enfila fins a les crestes i l'alzina domina els cims; en tombar cap a la part obaga, el canvi s'adverteix radicalment. Advertirem, també com les fagedes formen un cinzell que fa pendís pronunciat pel vessant nord i baixen a la banda d'Arbúcies i Viladrau fins als 700 metres, mentre que a migjorn s'arreceren prop dels cims, sense passar mai de la ratlla dels mil metres. L'avel s'arrecera a les parts altes orientades al N i NW.

IGNASI DE SEGARRA

Lucharemos aún

¡Cómo la más insignificante cosa puede cambiar el humor de un hombre! ..

Señoreado por tristes meditaciones, caminaba a lo largo de un gran camino. Graves presentimientos oprimían mi pecho. La melancolía me inundaba.

Levanté la cabeza. Ante mí, entre dos altas ringleras de álamos, el camino se estrechaba en la lejanía, recto como el volar de una flecha.

Y atravesada en este camino, a diez pasos de mí, revestida por la radiante luz de oro de un sol estival, saltaban, uno tras otro, toda una familia de gorriones. Saltaban ágilmente, alegremente, con seguridad.

Uno de ellos, sobre todo, el jefe, avanzaba con orgulloso empaque, con ligero balanceo, despechugado, piando con insolencia. Un matoncillo: un conquistador, en suma.

Y mientras tanto, en la azul altura, giraba y se cernía un gavilán que iba a devorar, precisamente acaso, al conquistador matoncillo.

Lancé una carajada, me sacudí, y los tristes pensamientos se esfumaron inmediatamente. El ansia, el ardor, la alegría de vivir fueron otra vez conmigo.

Y cuando, a su hora, mi gavilán vuela por encima de mi cabeza—¡qué diantre!—lucharemos aún.

IVAN TURGUENEFF